

Asuminen, opiskelu ja työskentely EU:ssa

Suomen kansalaiset ovat myös EU:n kansalaisia. EU:n kansalaisilla on tiettyjä lainsäädännössä määrättyjä oikeuksia.

Liikkumisvapaus

Euroopan unionin kansalaiset voivat vapaasti liikkua unionin alueella. Vapaan liikkumisen oikeus koskee EU-alueen lisäksi Euroopan talousalueeseen ETAan kuuluvia Norjaa, Islantia ja Liechtensteinia sekä Sveitsiä, jonka kanssa EU on tehnyt erityissopimuksen.

Schengenin säännösten tarkoituksena on helpottaa vapaata liikkumista EU:n alueella. Käytännössä se tarkoittaa sitä, ettei Schengen-alueen sisärajoilla ole rajatarkastuksia ja että ulkorajojen ylitystä koskevat yhtenäiset säännöt.

Vaikka rajatarkastuksia ei ole, on Schengen-alueella oltava mukana virallinen henkilötodistus: voimassa oleva passi tai uudenmallinen henkilökortti.

Oleskelu

EU-kansalaiset voivat oleskella EU- tai ETA-maissa tai Sveitsissä vapaasti kolmen kuukauden ajan. Mukana on oltava vain passi tai virallinen henkilökortti.

Mikäli oleskelu kestää yli kolme kuukautta, täytyy maassa rekisteröityä. Silloin on myös osoitettava, että pystyy elättämään itsensä ja mukana olevan perheensä. Myös asianmukainen sairausvakuutus on välttämätön.

Toisessa EU-maassa on oikeus oleskella pidempään, jos

- työskentelee tai toimii maassa itsenäisenä ammatinharjoittajana
- on kirjoilla yksityisessä tai julkisessa oppilaitoksessa pääasiallisena tarkoi-

tuksena opintojen, myös ammatillisten opintojen, suorittaminen

- voi osoittaa, että pystyy muutoin elättämään itsensä ja perheensä.

EU-kansalaisen oikeudet

EU-maiden vakinaiset asukkaat voivat äänestää ja asettua ehdokkaaksi asuinvaltionsa kunnallisvaaleissa sekä Euroopan parlamentin vaaleissa samoilla ehdoilla kuin kyseisen maan kansalaiset. Jäsenvaltiot voivat itse määrittellä, keitä pidetään niiden kansalaisina.

Äänioikeutettu ja vaalikelpoinen voi olla vain yhdessä jäsenvaltiossa. Äänestää voi siis joko oleskelumaassa tai asuinvaltiossa eli maassa, jossa työskentelee tai asuu vakinaisesti. Asuinmaan vaaliluetteloon henkilö voidaan merkitä vain, jos hän on ennakkoon tätä nimenomaisesti toivonut. Jos äänestäminen on asuinvaltiossa pakollista, se on pakollista myös asukkaille, jotka ovat valinneet käyttävänsä äänioikeuttaan siinä maassa. EU-maista äänestysvelvollisuus on Belgiassa, Kreikassa ja Luxemburgissa, Italiassa siitä on perustuslaissa maininta "kansalaisvelvollisuutena" ilman sanktioita.

Lisätietoja:

Your Europe -portaali
www.ec.europa.eu/youreurope/
 > Citizens > Workers and Pensioners > Elections

Sosiaaliturva

Tavoitteena on, että EU-maasta toiseen muuttajat eivät menetä ansaitsemaansa sosiaaliturvaa muuton takia, ja että etujen maksaminen ei katkea vaikka asuinmaa vaihtuisikin. Ker-

Vaalit Ranskassa 2007.

OSCE/Jonathan Stonestreet

rallaan voi saada sosiaaliturvaa vain yhdestä maasta. Ainoastaan perhe-etuksia eli lapsilisää, lasten kotihoiton tukea ja kansaneläkkeen lapsikorotusta voidaan maksaa Suomesta ulkomaille.

Se, minkä maan sosiaaliturvasta pääsee osalliseksi, määräytyy useimmiten oleskelun keston mukaan. Pääsääntöisesti alle vuoden ulkomaille oleskelun aikana oikeus suomalaiseen sosiaaliturvaan säilyy. Yli vuoden oleskelu katsotaan pysyväksi asumiseksi, jolloin oikeutta suomalaiseen sosiaaliturvaan ei yleensä ole. Silloin on selvitettävä, millä ehdoilla asuinmaan sosiaaliturvasta pääsee osalliseksi. Työntekijän sosiaaliturvasta vastaa työskentelymaa lähetettyjä työntekijöitä lukuun ottamatta.

Pohjoismaissa pätee myös Pohjois-

mainen sosiaaliturvasopimus. Se kattaa niin ikään EU:n ulkopuolelle jäävät Norjan, Islannin, Grönlannin ja Färsaaret. Sosiaaliturvasopimuksen merkitys väheni uuden EU:n sosiaaliturva-asetuksen tultua voimaan 2010. Nykyään EU-asetus kattaa laajasti suomalaisten oikeudet myös Pohjoismaissa.

Terveysturva

Jos muuttaa töihin toiseen EU- tai ETA-maahan tai Sveitsiin, menettää oikeutensa Suomen sairausvakuutus-etuuksiin heti muuttamisen jälkeen. Työntekijä siirtyy useimmissa tapauksissa työskentelymaansa sairausvakuutuksen piiriin heti työn aloituttuaan. Edellytyksenä on, että työntekijä täyttää työskentelymaan lainsäädännön mukaiset mahdolliset työssäoloehdot. Ehdot vaihtelevat maittain.

Terveysturvajärjestelmä on eri maissa erilainen. Myös lääkekorvausjärjestelmät vaihtelevat maittain.

Muuttajalla ei ole entisessä asuinmaassa vieraillessaan kaikilta osin samoja oikeuksia terveydenhuoltoon kuin ennen muuttoa.

Sairaanhoito tilapäisen oleskelun aikana

Eurooppalainen sairaanhoitokortti auttaa EU- tai ETA-maiden tai Sveitsin sairausvakuutettuja saamaan välttämättömän sairaanhoidon oleskellessaan näissä maissa tilapäisesti. Kyseessä voi olla työ- tai lomamatka tai alle vuoden kestävä opiskelu.

Sairaanhoitoa saa äkillisissä sairaustapauksissa ja tapaturmissa samoin maksuin ja menettelyin kuin paikalliset. Myös krooniseen sairauteen on oikeus saada välitöntä hoitoa samoin kuin raskauteen ja synnytykseen liittyen.

Välttämättömän hoidon saa ilman korttiakin, mutta sairaanhoitokortti helpottaa hoidon saantia ja kustannusten korvaamista. Yleensä korvauksia saa julkisen terveydenhuollon hoidosta.

Eurooppalainen sairaanhoitokortti ei kata sairaanhoitokuluja, jos ulkomaille matkustetaan nimenomaan saamaan hoitoa sairauteen tai vammaan, joka on ollut olemassa jo ennen matkaa.

Suomessa kortin saa Kelasta. Kortti on maksuton.

Lisätietoja:

Kela www.kela.fi > Kela-kortti > Eurooppalainen sairaanhoitokortti

TYÖSKENTELY

EU-kansalaisilla on oikeus työskennellä missä tahansa unionin maassa. Heitä koskevat samat oikeudet kuin työskentelyyn kansalaisia. Työsuhteen ehdot palkan, irtisanomisen, työhön-paluun, työterveyden ja työturvallisuuden osalta ovat siis kansalaisuudesta riippumattomia.

EU-kansalaiset voivat hakea työtä kaikista jäsenmaista samoin kuin niiden kansalaisetkin. Toisesta maasta tulevalle ei voida asettaa lisävaatimuksia ja muista maista tulevia työntekijöitä koskevat samat palkkauehdot kuin kansalaisiakin. Tietyn EU-maan kansalaisuutta voi vaatia vain joihinkin julkishallinnon virkoihin.

EU- ja ETA-maiden työnvälitysverkosto EURES (European Employment Services) auttaa ulkomaille pyrkiviä työnhakijoita. EURESin peruspalveluja ovat työnvälitys, tiedotus ja neuvonta. EURES-portaalissa ylläpidetään työpaikka- ja työnhakijapankkia. Sieltä löytyvät myös tietokannat eri maiden työ- ja elinoloista ja alueellisista työmarkkinoista sekä lähimmän palvelupisteen ja EURES-neuvojan yhteystiedot.

Lisätietoja:

Eures – eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden portaali
<http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=fi>

Työntekijän sosiaaliturva

EU-maissa pääsääntö on, että työntekijöiden lakisääteisestä sosiaaliturvasta vastaa työskentelymaa, ja työelämän ulkopuolella olevien sosiaaliturva

Parlamenttivaalit Brysselissä 2007.

OSCE/Lubomir

Kopaj

määräytyy asuinmaan lainsäädännön mukaan.

Työntekijöiden sosiaaliturvasta huolehtii useimmiten työskentelymaa. Lähetettyjä työntekijöitä, rajatyöntekijöitä ja merimiehiä koskevat yleensä eri säännöt, joista on hyvä ottaa selvää etukäteen.

Joissain tapauksissa myös yli vuoden ulkomaille työskentelevät voivat pysyä Suomen sosiaaliturvan piirissä. Lähetetyt työntekijät perheineen säilyvät hakemuksesta ja virkamiehet automaattisesti suomalaisen sosiaaliturvan piirissä ulkomaankomennuksen ajan poikkeuksetta.

Työntekijöillä ja mahdollisesti hänen perheenjäsenillään on pääsääntöisesti oikeus samaan sosiaaliturvaan ja -etuuksiin kuin kyseisen maan kansalaisilla. Tällaisia etuuksia ovat muun muassa

- sairaus- ja äitiysetuudet
- perhe-etuudet
- työkyvyttömyysetuudet
- vanhuus- ja leskeneläke
- työtapaturmien, ammattitautien, kuoleman ja työttömyyden johdosta maksettavat etuudet sekä perheavustukset.

Vastaavasti tällöin on velvollisuus maksaa samat sosiaaliturvamaksut kuin maan kansalaisetkin maksavat.

Lisätietoja:

Kela www.kela.fi

Työnhaku

Työtön voi lähteä työnhakuun EU- tai ETA-maihin tai Sveitsiin kolmeksi kuu-kaudeksi työttömyyspäivärahan turvin (perus- tai ansiosidonnainen päiväraha). EU- tai ETA-maissa tai Sveitsissä tapahtuvaan työnhakuun tuen saa kolmen ensimmäisen hakukuukauden

**Terveys-
huolto
tarjoaa
työpaikkoja
maahan-
muuttajille.**

Karen Beate
Nøsterud
/norden.org

ajan Suomesta. Työmarkkinatukea ei kuitenkaan makseta ulkomaille. Työhausta ulkomailta on sovittava työ- ja elinkeinotoimiston kanssa. Työskentelyn alkaessa vastuu sosiaaliturvasta siirtyy työskentelymaalle.

Työttömyysturvan maksaminen EU-maista työtä hakevalle edellyttää, että työnhakija

- on ennen lähtöään ollut vähintään neljän viikon ajan työttömänä työnhakijana Suomessa, työvoima- ja elinkeinotoimiston luvalla myös lyhyemmän ajan
- ilmoittautuu seitsemän päivän kuluessa työnhakijaksi sen maan työvoimaviranomaiselle, josta hakee työtä
- noudattaa työnhakuun ja työttömyysetuuden maksamiseen liittyviä velvoitteita työnhakumaassa ja Suomessa

Ennen ulkomaille lähtöä työnhakijan tulee Suomessa ottaa yhteyttä työ- ja

elinkeinoimistoon, jossa tutkitaan ulkomaan työnhakuun liittyvien edellytysten täyttyminen.

Jos työtä ei kolmen kuukauden kuluessa löydy, on palattava kotimaahan tai oikeus suomalaiseen työttömyysturvaan lakkaa.

Oikeus muuhun suomalaiseen sosiaaliturvaan riippuu ulkomailta oleskelun pituudesta. Jos muutto on vakainainen, oikeus Suomen sosiaaliturvaan lakkaa samalla kuin oikeus työttömyysturvaankin.

Työttömyysturva

Yleensä työjaksot muissa EU- tai ETA-maissa tai Sveitsissä voidaan lukea hyväksi työttömyysturva hakiessa. Työttömyysturvan saaminen EU- tai ETA-maissa tai Sveitsissä voi kuitenkin edellyttää, että maassa on työskennellyt tietyn ajan.

Jos työntekijä jää työttömäksi ulkomailta, työttömyysturvaetuuden saamiseksi voidaan edellyttää, että työntekijä ollut vakuutettu työttömyyden varalta tai työskennellyt tietyn ajan uudessa asuinmaassaan. Tällöin myös sellaiset kaudet voidaan yleensä lukea hyväksi, jolloin hän on työskennellyt jossakin toisessa EU- tai ETA-maassa tai Sveitsissä.

Verotus

Toiseen EU-maahan muuttaessa henkilökohtaisen omaisuuden saa mukaan tullitta, veroitta ja rajoituksitta.

Verotus toisessa EU-maassa määräytyy kyseisen maan lainsäädännön sekä sen Suomen kanssa mahdollisesti solmimien verotussopimuksien mukaisesti.

Kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi on selvitettävä, kumpi maa tulkitaan verotuspaikaksi. Kaikki tulot on ilmoitettava verotusmaahan.

Perheenjäsenet

Perheenjäsenen määritelmä vaihtelee jäsenmaiden kesken. Suomessa perheenjäseneksi määritellään avio- ja avopuoliso sekä rekisteröidyn parisuhteen osapuoli. Lisäksi alle 18-vuotiaat omat lapset, ottolapset tai samassa taloudessa asuvat puolison lapset lasketaan perheenjäseniksi.

Perheenjäsenillä on oikeus muuttaa työntekijän mukana toiseen EU-maahan. Myös heillä on oikeus hankkia maasta töitä ja opiskelupaikka. Pysyvän oleskelun asuinmaan on huolehdittava myös perheenjäsenten sosiaaliturvasta.

Vaikka perheenjäsenet kuuluisivat tilapäisen ulkomailta oleskelun ajan Suomen sosiaaliturvan piiriin, saattaa heillä olla ensisijainen oikeus sairaus- ja perhe-etuuksiin työskentelyvaltiosta. Siksi kannattaakin aina erikseen selvittää, mistä maasta etuuksia maksetaan.

Perhe-etuuksilla tarkoitetaan EU-maissa lapsilisää, lasten kotihoidon tukea ja kansaneläkkeen lapsikorotusta. Tämän lisäksi on maakohtaisia etuuksia.

Oikeus perhe-etuuksiin perustuu ensisijaisesti lapsen vanhemman tai muun huoltajan työskentelyyn tiettyssä maassa ja vasta toissijaisesti lapsen asumiseen tiettyssä maassa. Näin ollen on mahdollista, että lapsesta maksetaan samanaikaisesti perhe-etuuksia paitsi Suomesta, myös toisesta EU- tai ETA-maasta.

EU:n ulkopuolisiin ETA-maihin ja Sveitsiin töihin muuttaessa sosiaaliturva määräytyy niiden lakien perusteella.

Lisätietoja:

EU:n sosiaaliturva-asetus 883/04
Eurlex <http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm>
Kela www.kela.fi > maasta- ja maahanmuutto > muutto ulkomaille > perheenjäsenenä

OPISKELU

Euroopan unionin kansalaiset voivat hakeutua koulutukseen sekä opiskella ja suorittaa tutkintoja muissa unionin jäsenvaltioissa samoin kuin kyseisen maan kansalaiset.

Ulkomailla voi lähteä suorittamaan osan kotimaisesta tutkinnosta tai koko tutkinnon. Muita mahdollisuuksia on lähteä vaihto-oppilaaksi tai opiskelumaan lyhyeksi aikaa, esimerkiksi kielikurssille.

Koulutuksesta riippuen EU tarjoaa erilaisia vaihto-ohjelmia, joiden avulla voi lähteä ulkomaille suorittamaan erilaisia opintokokonaisuuksia. Koulutusohjelmat on koottu Elinikäisen oppimisen ohjelman alle. Lifelong Learning Programme 2007–2013 muodostuu neljästä pääohjelmasta:

- **Comenius** on suunnattu kouluopetuksessa oleville oppilaille esikouluista toisen asteen loppuun saakka.
- **Erasmus** on korkeakouluopiskelijoilta suunniteltu vaihto-ohjelma.
- **Leonardo da Vinci** keskittyy ammatilliseen perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen kehittämiseen.
- **Grundtvig** on suunnattu aikuiskoulutuksen kehittämiseen.

Lisätietoja:

CIMO/Maailmalle www.cimo.fi

Opiskelijan sosiaaliturva

EU-maihin lähtevät opiskelijat ja apurahatutkijat kuuluvat pääsääntöisesti lähtömaansa sosiaaliturvaan. Opiskelijoiden, jotka haluavat kuulua Suomen sosiaaliturvan piiriin vielä yli vuoden

ulkomailla opiskelun jälkeen, on haettava tätä erikseen.

Opintojen ohella työskentelevät kuuluvat yleensä työskentelymaan sosiaaliturvan piiriin, mikäli työskentelyn vähimmäisehdot täyttyvät. Ulkomailta tehdystä työstä on ilmoitettava Kelaan.

EU- tai ETA-maissa tai Sveitsissä alle vuoden ajan opiskelevat saavat välttämättömän sairauenhoidon eurooppalaisella sairaanhoitokortilla, jonka saa Kelasta.

Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen perusteella EU-kansalaiset, jotka muuttavat Norjaan tai Islantiin yli kuudeksi kuukaudeksi opiskelemaan tai tutkijoina, siirtyvät oleskelumaan sosiaaliturvan piiriin rekisteröidytään uuteen asuin- tai oleskelumaahansa.

Ruotsissa ja Tanskassa opiskelevien tai tutkimustyötä tekevien sosiaaliturva määräytyy samoin perustein kuin muihin EU- tai ETA-maihin tai Sveitsiin lähtevien kohdalla. Se tarkoittaa, että Ruotsiin ja Tanskaan lähtevät opiskelijat ja tutkijat eivät enää automaattisesti pysy Suomen sosiaaliturvan piirissä. Päätoimisesti Ruotsissa tai Tanskassa opiskelevat, jotka ovat kirjoilla opiskelumaassaan, voivat hakea Suomen sosiaaliturvan piirissä pysymistä, vaikka ulkomailta opiskelu jatkuisi edelleen.

Opintotuki

Tutkintokokonaisuutta ulkomailta suorittavat voivat saada suomalaisesta opintotukea opiskellessaan valtiollisessa tai valtion hyväksymässä oppilaitoksessa. Opintojen tulee olla päätoimisia ja niiden tulee vastata Suomessa tuettavia opintoja. Kotikun-

Opiskelijatapaaminen Kosovossa.

OSCE/Besfort Oruci

nan on oltava Suomessa vähintään kahden vuoden ajan ennen opintojen alkua.

Opintotukea voidaan myöntää myös silloin, jos opiskelija suorittaa vain osan opinnoista ulkomailta. Ehtona on, että opinnot voidaan lukea hyväksi koko tutkintoon.

Opintotukea ei myönnetä opiskeluun kielikursseilla, yliopistoihin pääsyyn valmentaviin opintoihin eikä yleensä lukion vaihto-opiskeluun.

Lisätietoja:

Kela www.kela.fi

Tutkintojen tunnustaminen

Euroopan unionin tutkintojen tunnus-

tamisjärjestelmän periaatteena on, että yhdessä jäsenmaassa saavutettu ammattipätevyys tunnustetaan kaikissa jäsenmaissa. Tunnustamisjärjestelmän piiriin kuuluvat EU-maiden lisäksi muut ETA-maat ja Sveitsi.

Joihinkin julkisiin virkoihin voidaan vaatia kelpoisuus päätös, jos tutkinto on suoritettu ulkomailta.

Tutkintojen tunnustamista eri EU-maissa helpottaa Europassi-järjestelmä. Se on asiakirjakansio, jonka avulla Euroopan kansalaiset voivat esitellä tutkintonsa ja pätevyytensä kansainvälisesti.

Lisätietoja:

Youth on Move <http://europa.eu/youthonthemove/>
Europassi www.europass.fi

ELÄKKEELLÄ

EU-kansalaisilla on oikeus viettää eläkepäiviä missä tahansa EU-maassa.

Eläkeläisiä koskevat samat sosiaaliturvasäännökset kuin muita ulkomaille muuttavia. Tavallisesti siis alle vuoden ulkomailla oleskelevilla oikeus suomalaisen sosiaaliturvaan säilyy, ja yli vuoden ulkomailla oleskelevat menettävät oikeuden siihen.

Eläkeläiset, jotka oleskelevat ulkomaila säännöllisesti yli puolet vuodesta, eivät yleensä ole oikeutettuja suomalaisen sosiaaliturvaan. Eläkkeen maksu Suomesta on mahdollista, vaikkei oikeutta suomalaisen sosiaaliturvaan olisikaan.

Lisätietoja:

Kela www.kela.fi

SOLVIT – apua EU-kansalaiselle

- Suomalainen työtön työnhakija lähtee Saksaan työhakuun, mutta päivärahat eivät tulekaan.
- Suomalainen hammaslääkäri on odottanut suomalaisen tutkintonsa tunnustamista Espanjassa jo puoli vuotta.
- Suomalais-venäläinen pariskunta haluaa asettua asumaan Englantiin, mutta Venäjän kansalaisen oleskeluluvan käsittely on kestänyt jo lähes vuoden.

Nämä ovat tyypillisiä tilanteita, joissa SOLVIT-verkosto on auttanut kansalaisia eurooppalaisen byrokratian koukeroissa. Ongelmia voi syntyä niin EU:n kansalaisille kuin yrityksille ja

hyvin erilaisissa tilanteissa: ajoneuvon rekisteröinnissä, tutkinnon tunnustamisessa, yrityksen perustamisessa, sosiaaliturvan saamisessa tai tavaroita tullaessa.

SOLVIT tarjoaa apua konkreettisissa ongelmissa, jos viranomaiset toisessa jäsenvaltiossa rajoittavat kansalaisen tai yrityksen toimintaa vastoin sisämarkkinasääntöjä. SOLVIT-verkoston ovat mukana kaikki EU-maat sekä Norja, Islanti ja Liechtenstein. Verkosto koostuu jäsenmaiden viranomaisista. Se palvelee kansalaisia ilman muodollisia tai aikaa vieviä muutoksenhaku- ja tuomioistuinmenettelyjä. Suomessa työ- ja elinkeinoministeriössä (TEM) toimiva kansallinen SOLVIT-verkosto tekee yhteistyötä muiden hallinnonalojen ja jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa myös yrityksiä koskevissa asioissa.

Miten SOLVIT toimii?

Mikäli kansalaisen tai yrityksen valituksen vastaanottanut SOLVIT-keskus katsoo valituksen perustelluksi, se toimittaa sen edelleen siihen kansalliseen SOLVIT-keskukseen, jonka alueella ongelma on ilmennyt. Toisena osapuolena olevan SOLVIT-keskuksen tulee vahvistaa, ottaako se tapauksen käsiteltäväkseen. Käsittely avataan, jos tapauksessa katsotaan loukatun henkilön tai yrityksen sisämarkkinaoikeuksia. Ongelman arviointiin ja tapauksen käsittelyyn osallistuvat SOLVIT-keskusten lisäksi ne toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, joiden alaan ongelma kuuluu.

SOLVIT-menettely on hakijalle maksuton. SOLVIT on asettanut toiminnalleen tiettyjä laatustandardeja, kuten

kymmenen viikon määräajan, jonka puitteissa sille esitettyyn ongelmaan tulisi löytyä ratkaisu. Useimmissa tapauksissa ongelma kyetään kuitenkin ratkaisemaan nopeammin.

SOLVIT-menettely ei tule kyseeseen, jos ongelma on kahden yrityksen tai kuluttajan ja yrityksen välinen asia. Se ei myöskään epävirallisen luonteensa vuoksi korvaa virallisia muutoksenhaku- ja tuomioistuinmenettelyjä. SOLVIT ei voi auttaa, jos asiassa on jo käynnistetty oikeuskäsittely.

Koska SOLVIT-menettely perustuu jäsenvaltioiden epäviralliseen yhteistyöhön, lähtökohtana ratkaisun löytämiselle on viranomaisten omatoiminen halu tehdä yhteistyötä. Joissakin tapauksissa ongelmana ei ole ainoastaan säännön soveltaminen vaan sääntö itse. Epävirallisesta luonteestaan huolimatta SOLVIT-menettely on joissakin tilanteissa johtanut siihen, että jäsenvaltio on oma-aloitteisesti muuttanut kansallista säädöstään, jonka on katsottu olleen ristiriidassa EU-lainsäädännön kanssa.

Lisätietoja:

Verkossa: www.solvit.eu
S-posti: solvit@tem.fi

*Johannes
Jansson/
norden.org*

EU-maita ovat

Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

ETA-maita ovat

EU-maiden lisäksi Islanti, Liechtenstein ja Norja. Ne soveltavat EU-lainsäädäntöä ETA-sopimuksen nojalla. Sveitsiin sovelletaan lähes samoja sääntöjä kuin EU- ja ETA-maihin.

Schengen maita ovat

Alankomaat, Belgia, Espanja, Islanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Norja, Portugali, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Sveitsi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

Asuinmaa

Vakinainen asuinmaa, jossa henkilö asuu yli vuoden ajan.

Oleskelumaa

Sosiaaliturvassa oleskelumaalla tarkoitetaan tilapäistä oleskelua, useimmiten rajana on vuosi.

Perhe-etuudet

Ainoastaan perhe-etuuksia eli lapsilisää, lasten kotihoiton tukea ja kansaneläkkeen lapsikorotusta voidaan maksaa Suomesta ulkomaille.

Perheenjäsen

Määritelmä vaihtelee jäsenmaittain. Suomessa perheenjäseneksi määritellään avio- ja avopuoliso sekä rekisteröidyn parisuhteen osapuoli. Lisäksi alle 18-vuotiaat omat lapset, ottolapset tai samassa taloudessa asuvat puolison lapset lasketaan perheenjäseniksi.

Sosiaaliturva

Sosiaaliturvaetuudet määräytyvät kansallisten lakien mukaan.

eurooppatiedotus.fi
e u r o p a i n f o r m a t i o n e n

Ulkoasiainministeriö
Eurooppatiedotus

Utrikesministeriet
Europainformationen

PL 482, 00023 Valtioneuvosto
Puh. (09) 1605 5905
Faksi (09) 1605 6477

PB 482, 00023 Statsrådet
Tfn (09) 1605 5905
Fax (09) 1605 6477